

A Vezetői Értekezlet rövid beszámolója
a 2012/2013-as tanévben végzett munkáról
(Tájékoztató a BME munkatársai számára)
(2013. július 23.)

Az alábbi összeállítás célja áttekintést adni az elmúlt tanév során született legfontosabb döntésekről és intézkedésekről annak elősegítése érdekében, hogy a BME vezetésének tevékenysége reálisan megítélhető legyen. Az értékeléshez további vonatkoztatási alapként a rektori, rektorhelyettesi, főigazgatói és főtitkári, valamint a dékáni programok, továbbá a korábbi, hasonló célú beszámoló szolgálhatnak.

Az áttekintés két fő részből áll. Az elsőben az Egyetem egészét érintő, átfogó döntések és intézkedések szerepelnek, a másodikban pedig a Karok rövid beszámolóit találhatjuk. Az előbbieket elsősorban az Egyetem működéséhez kötődő teendőket érintik, az utóbbiak inkább az Egyetem küldetésével (oktatás, kutatás, stb.), kapcsolatosak.

I. Egyetemi szintű intézkedések
(Dr. Péceli Gábor rektor)

1. A működőképesség fenntarthatóságát szolgáló intézkedések:

- 1.1. A 2012 folyamán elrendelt zárolások (2012-ben összességében mintegy 700 millió Ft) következményeit a munkatársak jelentős személyes anyagi áldozatvállalása mellett döntően a 2012. évi költségvetés keretei között rendeztük. A közszféra munkavállalóit érintő nyugdíjpolitikai elvek változása kedvezőtlen irányba befolyásolta az oktatás-kutatási, illetve a gazdálkodási, működési feladataink ellátásának feltételeit.
- 1.2. Még 2012 decemberében elfogadtuk a 2013. évi költségvetés készítésének irányelveit, amelyek a várható támogatáscsökkenés következményeinek kezeléséhez nyújtottak támpontot. A 2013 márciusában elfogadott költségvetés az előző évihez képest mintegy 10%-os támogatáscsökkenés ellenére biztosítani tudja a működés stabilitását.
- 1.3. A 2013 februárjában megítélt kutatóegyetemi minősítéshez rendelt mintegy 570 millió Ft-os támogatás a költségvetés részeként szolgálja a kutatóegyetemi célok megvalósítását.

2. A létesítményprogram és az intézményfejlesztés legfontosabb fejleményei:

- 2.1. A tanévnyitó ünnepség részeként adtuk át az új ÉL Sportközpontot, amely kiemelkedő színvonalon szolgálja hallgatóink és az oktatóink sportolási igényeit.
- 2.2. Folytatódtak és többségükben befejeződtek a kari létesítményprogramok: létrejöttek a kari kiskampuszok. Megkezdődtek a V2 és Z épület további használatának, ill. hasznosításának előkészületei, amelyek elsősorban az Ipari Campus jellegű felhasználást célozzák.
- 2.3. Folytatódott a Műegyetemi Gazdálkodási Rendszer (MGR) fejlesztése. A rendszer még meglévő működési hiányosságai ellenére a GMF időarányosan végrehajtotta a BME korlátozásokkal, megszorításokkal és elvonásokkal nehezített gazdálkodási feladatait. A fejlesztés körülményeit még összetettebbé tették a KIR3/KIRA, ill. a FIR2 bevezetésével, ill. fejlesztésével kapcsolatos feladatok és elvárások.
- 2.4. A tanév fontos eredménye a tudományos és innováció rektorhelyettes irányításával megújult honlap, a honlapon keresztül történő kommunikáció rendszeressé tétele, és az ehhez tartozó kiszolgáló csoport létrehozása.

3. Egyetemi szintű nemzetközi kapcsolatok fejlődése:

- 3.1. A mobilitási és csereprogramokban résztvevő hallgatók, oktatók száma, pénzügyi támogatottsága abszolút számokban és országos részarányunkban is növekedett.

Erasmus főpályázat: A hallgatói (egy-két szemeszter részképzés, szakmai gyakorlat) és rövidebb oktatói, személyzeti mobilitások támogatottsága erre a tanévre 45%-kal, országosan kiemelkedő mértékben, nőtt (787240 EURO). 2013 májusában ismertté váltak a következő

(2013/14. tanévi) főpályázat eredményei. Az országosan kiosztott összeg az előző évihez képest 5%-kal csökkent. A BME 3%-kal kapott kevesebbet (759890 EURO). Folyamatosan javul a magyarországi „helyezésünk”. Jelenleg negyedikek vagyunk a támogatási összeget tekintve a BCE, ELTE, PTE után.

Erasmus Mundus: Folytatódott 2 nyertes egyetemi pályázat végrehajtása. A KTH Erasmus és Csereprogramok Iroda közreműködésével (a BME konzorciumi partner) az előző tanévben beadott 3 Erasmus Mundus pályázat nem kapott támogatást. Ez évben 8 új pályázat került beadásra, az eredmények még nem ismertek.

Leonardo (EU program friss diplomások szakmai gyakorlatának támogatására): Folytatódott a 2012-es nyertes pályázat (67850 EURO támogatás) végrehajtása. A 2013 telén beadott új pályázat nem nyert támogatást.

Campus Hungary (CH): Két pályázati fordulóban eddig töltött mint 200 hallgatónk nyert valamelyik számukra pályázható kategóriában (csoportos tanulmányút, féléves részképzés, rövid tanulmányút, szakmai gyakorlat). Elismerésre méltóan országosan a BME hallgatói adták be a legtöbb pályázatot, a nyelési arány kb. 75%-os, az eddig elnyert támogatás összege kb. 80 millió HUF.

ATHENS 1 hetes részképzések 14 vezető európai műszaki egyetem egyikében: Az egyéb csereprogramok közül ez a program idén kiemelendő 90 külföldre utazó magyar hallgatóval. A jelentős növekedés vélhetően a CH programmal, illetve a rövid részképzésekre adott kari ösztöndíjakkal magyarázható.

„Science without borders”: Jelentős siker a brazil program keretében a következő tanévben a BME-re érkező kb. 250 fizetéses hallgató (a magyar egyetemet választottak több mint fele).

- 3.2. A nemzetközi szervezetek tekintetében a helyzet összetettebb. A racionalizálást, stabilizálást követően a 2011/12 tanévben elkezdtek nemzetközi aktivitásunk növelését. Ennek első eredményei már láthatóak voltak. A költségvetési megszorítások a nemzetközi kapcsolatokban nehézségeket okoznak. Ha költségvetési támogatás továbbra is a 2013. éves szinten marad, akkor a BME tagsága, részvétele nemzetközi szervezetekben újragondolandó.

4. A BME lehetőségeit/pozícióját befolyásoló fejlemények/tényezők:

- 4.1. A kiválóság elismerésére szánt 10 Mrd Ft-os támogatási keretből a BME mindössze annak 5.7%-át kapta, miközben teljesítménye, és számos mutatója alapján tartósan az ország legjobb öt egyeteme között foglal helyet. Fajlagos mutatók alapján helyzete még kedvezőbb.
- 4.2. A konvergencia régióbeli versenytársaihoz képest a pályázati lehetőségeket illetően komoly hátrányban van, amit a Fenntartó figyelmen kívül hagy. Az innovációs járulékról és a szakképzési hozzájárulásról szóló törvény korábbi lehetőségeinek megvonásával éppen a Műegyetemet sújtja legnagyobb mértékben.
- 4.3. A Hotel UNI és a vitorlásokötő vagyonkezelési jogának ellentételezés nélküli visszavételével a Fenntartó a BME bevételeit csökkenti. Hasonló korlátozás a Gyorskocsi utca ingatlan értékesítésére irányuló kérelmünk elutasítása.
- 4.4. A felsőoktatás átalakításával kapcsolatos stratégiai gondolkodás figyelmen kívül hagyja, hogy a Műegyetem szerepe/funkciója az ország gazdasági növekedése szempontjából unikális.

5. A „Jövő Műegyeteme”, ill. a kutatóegyetemi program helyzete

- 5.1. Az elmúlt tanév jelentős mértékű forráskivonásai a BME Intézményfejlesztési Tervében részletezett „Jövő Műegyeteme” program végrehajtását nagymértékben visszafogták, egyes területeken kifejezetten gátolták. A képességeink ilyen mértékű alulértékelése komoly károkat okoz, amit a BME vezetése egyre intenzívebben kommunikál.
- 5.2. A kutatóegyetemi program a kedvezőtlen körülmények dacára az elmúlt tanévben is folytatódott. A 2013. június 21-i rendezvény kapcsán megtapasztalt munkatársi érdektelenség azonban ismételt felveti a kari és a tanszéki vezetők személyes felelősségét: a források szűkülése nem menthet fel senkit sem, hogy vállalt feladatait ne kísérelje meg a korrekt módon teljesíteni.

II. Kari beszámoló

Építőmérnöki Kar (Dr. Lovas Antal dékán)

Oktatás: Az építőmérnök BSc alapképzésre 2012-ben 337+18 főt vettünk fel, az átlagpont: 399 volt. Ez a felvétel jelentősen elmaradt a kari 450 fős kapacitástól. Az első két évben jelentős a lemorzsolódás (20% feletti), és továbbra is csak a hallgatók mintegy negyede végez a képzési idő alatt. Az osztályfőnöki rendszert – a néhány éve jól működő hallgatói mentorgárda mellett – tovább működtetjük. Az építőmérnök MSc képzésekre jelentkezők száma növekedett, de továbbra is kevesebb, mint a várt, 2012-ben 183 fő ért el legalább 70 pontot, felvettünk 176 főt, ebből 167 fő a karunkon végzett. Ezek a számok azt mutatják, hogy szükség van egy erős, saját BSc képzésre. A Vásárhelyi Pál Építőmérnöki és Földtudományi doktori iskolában a fokozatszerzés továbbra is jó ütemben halad, 2012-ben a Műegyetemen továbbra is a karunk volt a legeredményesebb ~85%.

Kutatás és vállalkozás: A kutatási, vállalkozási tevékenység alapvetően a tanszékeken szerveződik, 2012-ben a rezsiköteles bevétel 691 mFt (ebből a tanszéki bevétel 493 mFt) volt. A kari bevétel az előző évihez képest jelentősen, 330mFt-al csökkent. A kari tanszékek vállalkozási bevétele között elég nagy az eltérés, az első három tanszék 60-70 mFt-os árbevételt ért el, de további 2-3 tanszék esetén a bevétel jelentősen növelhető lenne. Az építőipar sajnos még mindig nem érte el a mélypontot és ez sok-sok területen érinti karunkat. Egyelőre a kötelező technikus gyakorlatra el tudjuk helyezni hallgatóinkat.

Nemzetközi kapcsolatok: Az European Civil Engineering Education and Training projekt 12 év után lezárult, de a több mint 100 intézménnyel kialakult kapcsolat fontos szerepet játszik az oktatásfejlesztésünkben, bizalmi viszonyt hozott létre több igen fontos európai intézménnyel és segíti az oktatói-hallgatói mobilitást. Az Erasmus programokban résztvevő kari hallgatók száma – elsősorban az ösztöndíjak alacsony volta miatt – továbbra sem tekinthető elegendőnek. Az Európai Építőmérnök Karok Szövetségében (AECEF) dékáni szintű kapcsolatot tartunk több nagy hírű európai egyetemmel. A nemzetközi kutatási együttműködések a tanszékek szintjén működnek.

Személyi állomány: Az oktatóink 85,4%-a rendelkezik PhD/DLA fokozattal, további 4,6% Dr. tech., illetve Dr. univ. doktorátussal. Közalkalmazott akadémikusaink száma 5, további 3 akadémikusunk Professor Emeritus. A 35 évnél fiatalabb oktatók száma 30,8%, és 75%-a rendelkezik PhD fokozattal és 17,5% már doktorjelölt. A tudományos pontok száma növekedése megállt, de még így is 31%-al magasabb, mint az összegzett költségvetési arányunk (14,11%/10,74%). A legkritikusabb az egyetemi tanári utánpótlás. Az egyetemi tanárok száma a nyugdíjazási rendelet következtében a tanév végére 12 főre csökkent, az emeritusok száma 15.

Szervezeti felépítés, kari terület és teremhasználat: Több tanszéki laborunk „akkreditált” minősítéssel rendelkezik. A kari és ezen belül a tanszéki területek csökkenése megállt. Több tanszék a saját területén tantermet alakított ki, ezek kihasználása csökkenti a központi termék iránti igényt. Az egyetemi infrastrukturális fejlesztésekhez való kari hozzájárulás az utóbbi tanévben meghaladta a 80 millió forintot.

Oktatás- és működésfinanszírozás: A Kar gazdasági helyzete stabil, bár a költségvetési támogatásunk 2013-ban további 14,9%-al csökkent. Az egyetemi költségvetés allokáció rendszerét alapvetően megtartva határozzuk meg a tanszéki kereteket, de hagyományosan figyelembe vesszük az egyes tantárgyak tényleges oktatói szükségletét és a tanszéki OHV eredményeket is. A tanszékvezetők kétheti-havi rendszerességgel táblázatos formában tájékoztatást kapnak az aktuális személyi, gazdasági helyzetről. A nagyszámú tervezési, labor jellegű tantárgy, mérőgyakorlat, diplomatervezés stb. nagyobb számú oktatót és műszerezettséget, továbbá jól felszerelt labort és mérőtelepet igényel. A labor- és mérőgyakorlatok dologi kiadásainak finanszírozása döntően továbbra is kari feladat.

Az oktatói állományban lévők mindegyike, az alkalmazotti állományban lévők több mint 95%-a csak a „bértáblázat” szerinti illetményben részesül. Továbbra sincs lehetőség a kiemelkedő teljesítményt nyújtók kellő megbecsülésére. Ezzel szemben a kar 2012-ben „bevállalta” az étkezési hozzájárulás maximumának kifizetését és ~40 millió forintot fordítottunk Pedagógus Napi jutalomra, a kítüntetések és OHV díjazottak jutalmazására. 2013-ban megszűnt az étkezési hozzájárulás, de ~25 mFt-ot fordítottunk a többletmunkák miatti kereset-kiegészítésekre, illetve ~5 mFt a kifizetésűek „étkezési hozzájárulás” kiváltására.

Gépészmérnöki Kar (Dr. Czigány Tibor dékán)

Oktatás: A 2012/2013. tanévben sok kiváló és motivált hallgató lett felvéve a Gépészmérnöki Kar képzéseire, nemcsak a saját szakjainkon kiemelkedő pontszámmal, hanem az egész magyar műszaki felsőoktatást tekintve is a legjobb hallgatók kerültek be a Karra. Alapképzésre 758, mesterképzésre a két felvételi időszakban 452, PhD képzésre pedig 28 hallgatót vettünk fel, azaz összesen 1238 új hallgató kezdte meg ebben a tanévben tanulmányait a karon. Az új hallgatóink kiválóságát bizonyítja, hogy 84,1%-os sikerességi aránnyal a legjobb szintfelmérő matematika ZH-t írták meg az egyetemen.

A tanévben először és egyetlen magyar műszaki képzésként a Gépészmérnöki Kar felkerült NTU World University Ranking listájára. A Mechanical Engineering kategóriában a 198. helyen végeztünk, olyan egyetemeket megelőzve, mint pl. Bécsi Műszaki Egyetem.

A tanévben összességében 744 (488 BSc és 256 MSc) diplomát adtunk át hallgatóinknak, valamint 252 jubileumi oklevél is átadásra került. Ebben a tanévben megemlékeztünk többek között az 50 éve elhunyt Kármán Tódorról és a 100 éve született Gillemot Lászlóról.

Igen jól szerepeltek a kar hallgatói a hazai és nemzetközi versenyeken (pl.: nemzetközi mechatronika versenyen, vagy pneumobil első díj). 146 hallgató vett részt a kari TDK konferencián, az OTDK-n az összes műszaki területen osztott 42 első díjából 14-et a kar hallgatói nyertek el. Az egyetemisták 35. Hajós György Matematikaversenyét a BME Gépészmérnöki Kar csapata nyerte megelőzve többek között az ELTE csapatát. További bázisa lehet a legtehetségesebb hallgatóinknak a tavasszal létrejött Gépész Szakkollégium is, amely már igen aktív tevékenységet folytat és integrálja a legtehetségesebb hallgatókat.

Jelenleg zajlik a kar MSc képzéseinek felülvizsgálata és átalakítása, amelynek célja, hogy az ipar és a gazdaság számára még jobb mérnököket biztosítsunk.

K+F+I: A pályázati aktivitás a tanévben annak ellenére jelentős a Karon, hogy egyre kevesebb a pályázati kiírás és egyre kevesebb a megpályázható pénz. A jelenleg futó közel 50 pályázat keretösszege meghaladja a 300 MFt-ot. A kutatások többsége alapkutatás, az eredmények népszerűsítése többnyire publikációkon keresztül történik. A futó pályázatok közül kiemelendő a 20 db OTKA pályázat, valamint a 8 db EU7 pályázat. Az előbbi esetében az elmúlt tanévben 4 db új kutatási és 2 db új posztdoktori pályázata nyert, míg az utóbbiban 2 db új nyertes van. A kutatóegyetemi TÁMOP pályázat egyik kiemelt területét – „Fenntartható energetika” – a GPK koordinálja.

A GPK-n 82 doktorandusz van: 76 nappali (közülük 41 fő állami ösztöndíjas) és 6 levelező. Sajnos, csökken a jelentkezők száma és jelentős az elvándorlás is. Ennek elsődleges oka az iparban elérhető fizetésekhez képesti alacsony ösztöndíj. Ez az elszívó hatás a fiatal oktatókat/kutatókat is érinti. A tanévben 15 sikeres PhD-védés történt.

A GPK célja, hogy az Express Polymer Letters (IF=2.294) mellett a Periodica Polytechnica Mechanical Engineering folyóiratot is impakt faktorossá tegye. Ebben a tanévben a folyóirat behozta a lemaradást és megtörtént a nemzetközi szerkesztőbizottság felállítása is.

A tanévben két munkatársunk megszerezte az MTA doktori címet és számos munkatárs nyert el kutatási pályázatot, vagy egyéni kutatói ösztöndíjat, kitüntetést. A teljesség igénye nélkül 3 fő Bolyai és 3 fő Magyary posztdoktori ösztöndíjat, 1-1 fő Jedlik Ányos doktorjelölti ösztöndíjat, Bolyai plakettet, Szilárd Leó, Charles Simonyi, Ipolyi Arnold, illetve Akadémiai-díjat, továbbá 1 fő az MTA levelező tagja lett.

Gazdálkodás: A kar tanszékei visszafogott, de stabil gazdálkodást folytatnak és bizakodva tekintenek a jövő elé. A tanévben folytatni tudtuk a létesítményprogramunkat. Felújításra került a D csarnok laboratóriumainak egy része, valamint a G csarnok nyugati szárnya. Jelenleg folyik az Aud.Max felújítása. A kar ipari bevételei közel 10%-kal nőttek az előző évihez képest.

Építészmérnöki Kar (Dr. Becker Gábor dékán)

Oktatás: 2012-ben kicsit esett képzéseink felvételi pontszáma, ennek okát az építőipar általános válságán túl abban látjuk, hogy karunkra csak matematikából és fizikából tett érettségivel lehetett bejutni, ráadásul tavalytól az osztatlan képzésen, idéntől a BSc-n is az egyiknek emelt szintűnek kell lennie. A felvett hallgatók száma lényegében változatlan az elmúlt 6 évben.

A többi építészképző intézménnyel közös célkitűzésünk, hogy a rajz képességvizsga a felvételi pontszámba kerüljön beszámításra. A Kar oktatógárdájának többsége ma is amellet van, hogy amennyiben a tárca hozzájárul ahhoz, hogy kizárólag az öt éves osztatlan képzésre vegyünk fel hallgatókat (és ahhoz megfelelő létszámkeretet biztosít), a BSc képzést kizárólag egyfajta minőségbiztosítási kimenetként kezeljük. Az elmúlt tanévre meghirdetett négy MSc szakból a jelentkezők alacsony száma miatt csak kettőt tudtuk elindítani.

A tanév során felmértük képzéseink hiányosságait, az azokkal kapcsolatos tapasztalatokat. Ezek feldolgozása, a belőlük leszűrhető cselekvési terv kidolgozása húzódik, de már eddigi közös gondolkodás is jó hatással volt az oktatásunkra. Mivel a tervezési vonalon ma nagyon nehéz elhelyezkedni, ezért a piaci elvárásokat követve nagyobb súlyt kell helyeznünk a műszaki tárgyakra. Befejeztük az angol és a magyar nyelvű képzés szinkronizálását, és az angol képzés színvonalának emelésével is terveink szerint haladunk.

Kutatás: Karunk a kutatóegyetemi TÁMOP pályázaton belül a Fenntartható Energetika és az Intelligens Környezet és e technológiák alprojekteken vett részt. A nem tipikusan kutatás-orientált tervezési tanszékek nagy része is sikeresen bekapcsolódott a munkába, ami több tanszéken más formában – pl. pályázatok keretében – folytatódik.

A Kar K+F szerződéseken keresztül vesz részt az iparosított technológiájú épületek energiahatékony felújításában, részben a GPK-val közösen. Ezen a területen további jelentős megbízásokról tárgyalunk.

Doktori iskoláinkban továbbra is a felvettek tanszéki eloszlásában jelentős aránytalanságok tapasztalhatók, e problémák különösen a DLA iskolában jelentősek. PhD területen önmagunkhoz és a többi karhoz képest is jelentős elmaradásban vagyunk.

Nemzetközi kapcsolatok: Az év legjelentősebb eseménye volt, hogy az általunk irányított BME-s csapattal részt vettünk a Solar Decathlon Europe 2012. nemzetközi versenyen. Az Odoo projekt Madridban összesítésben 6. helyezést ért el az erős mezőnyben, és kifejezetten jó eredményt ért el az Engineering and Construction – 2. hely, Energy Efficiency – 3. hely, Comfort Conditions – 2. hely méréseken alapuló, és 5. helyezést a részben pontozás bázisú Sustainability kategóriában. Ezen kívül három különdíjat (belsőépítészeti, világítás, fenntarthatóság) is nyertünk.

Az ETH előző dékánja egyetemünkön tett látogatását követően egy nagy csoportunkat fogadta az ETH-n. Tagjai vagyunk az európai építészképző intézmények szövetségének, a környezettudatos építéshez kötődő oktatásfejlesztési témában 6 kiemelkedő európai intézménnyel működünk együtt.

Személyi feltételek, szervezeti kérdések: A karon a DLA fokozatok száma az egyetemi átlag fölött van, a PhD fokozatok száma azonban kevesebb. Kari átlagban az életkori megoszlás elfogadható, a nyugdíjazások néhány oktatót és 6-7 adminisztrátort érintettek. Tervezésoktatásunk után immár az angol nyelven folyó képzés is részben az építésztársadalom önkéntes munka-hozzájárulásán alapul: a legjobb építészek gyakran teljesen ingyen, rendszerint jelképes, de legalábbis munkájukkal nem arányos díjért járnak hozzánk oktatni.

Finanszírozás, ingatlanfejlesztés: Az egyetemi költségvetés Karra nézve kedvezőtlen szabályváltozásai és az oktatási pontok jelentős inflálódása miatt 2012-re sokat romlott a Kar pozíciója (742 mFt). Ezt az év végi elvonások jelentősen tovább csökkentették, amit a Kar csak drasztikus intézkedésekkel tudott kigazdálkodni: az angol nyelvű képzés teljes bevételét kénytelen volt bevonni a költségvetésébe. 2013-ra a BME költségvetéséből 613 mFt-ot kaptunk. Továbbra is gyakorlatilag minden oktató a bértábla szerinti minimális juttatást kapja, nincs módunk a kiemelkedő munka elismerésére. Az étkezési utalványt 2013-ban kénytelenek voltunk megvonni.

Az elmúlt tanévben jobbra már csak áthúzódó beruházások zajlottak: Az új Épületakusztikai Laboratórium építése elhúzódott, teljes befejezéséhez még kb. 3 mFt hiányzik. Befejeződött a vegyész tanszékek helyén 3 új számítógépes oktató terem kialakítása, felszerelése és beüzemelése, amivel 66 korszerű számítógépes munkahely áll az oktatás és a hallgatók rendelkezésére. Ezzel együtt lassan befejeződik az Építészeti Ábrázolás Tanszék bebútorozása is.

Vegyésmérnöki és Biomérnöki Kar (Dr. Pokol György dékán)

Oktatás: A Kar iránti érdeklődés és a felvételi eredmények az előző évekhez hasonlóan jók voltak. A BSc fokozaton a 2011-ben összesen 334-en kezdték meg tanulmányaikat, a felvettek átlagos pontszáma a biomérnöki szakon 432, a környezetmérnöki szakon 402, a vegyésmérnöki szakon 452 volt. A gólyák 85,3 %-ának volt legalább egy emelt szintű érettségije a felvételi tárgyakból, 93 % volt a (legalább) középfokú nyelvizsgával érkezettek aránya. Az előző évekhez hasonlóan hasznosnak bizonyultak a matematikai, kémiai és fizikai alapokat megerősítő tárgyak, a tanár- és diákmentorok segítő munkája, valamint a Mentorkör és a Szent-Györgyi Albert Szakkollégium (SZASZ) által szervezett konzultációk is. A mesterfokozaton 2012 szeptemberében 102-en-an, 2013 februárjában 148-an kezdték meg tanulmányaikat. Mesterszakjaink iránt továbbra is jelentős a külső érdeklődés. A tavalyinál is erősebben érezhető, hogy jó hallgatóink közül sokan mennek külföldre az MSc, illetve a PhD fokozat megszerzése céljából.

Megkezdjük az MSc oktatás felülvizsgálatát, a HK és a SZASZ segítségével. Célunk elsősorban a tárgyprogramok összehangolása, de a változtatások várhatóan érintik a tanterveket, néhány esetben pedig az alapképzés tartalmát is. Folytattuk azt a gyakorlatot, hogy az egyetemi OHV 100-as listáján szereplő kollégákat anyagilag is elismerjük. A 2012 őszi kari TDK konferencián hallgatóink 67 dolgozattal indultak (ebből 29 dolgozat szerzői a BSc fokozatról kerültek ki). Az idei OTDK Kémiai és Vegyésmérnöki Szekcióján hallgatóink az I. díjak több mint felét szerezték meg, ezen kívül a Műszaki Szekcióban 1, a Biológiai Szekcióban 2 I. díjat kaptak.

Kutatás – fejlesztés – innováció, PhD tanulmányok: Kutatómunkánk pozitív jellemzői továbbra is az erős publikációs tevékenység és az eredményes doktori iskola. A kutatóegyetemi projektben kialakult témákat, az együttműködések nagy többségét folytatjuk. A fiatal kollégákból álló, tavaly létrehozott K+F+I munkacsoport és „Infopont” továbbra is segíti a pályázatok előkészítését és menedzselését.

A tanévben 14-en szereztek a Karon PhD fokozatot, valamennyien doktorandusz hallgatóink voltak. Egy oktató kollégánk habilitált. Az idei Lendület pályázaton két kollégánk nyert el 5-éves támogatást.

Személyzet, gazdálkodás, felújítások: Míg az előző tanévben – hosszú ideje először – növelhettük az alkalmazottak létszámát (amit oktatási terhelésünk változása is szükségessé tett) a jelen tanévben ezt csökkentenünk kellett. Határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonnyal 2013 júniusában 129-en, határozott idejűvel 33-an dolgoztak a Karon. Ez az előző évhez képest 2, illetve 23 (!) fő csökkenés, ami egyfelől a nyugdíjasok alkalmazására vonatkozó jogszabályok változása, másfelől a költségvetési támogatás és saját bevételeink csökkenése miatt következett be. 2012-ben 773 mFt saját bevételt értünk el – az előző évi 1250 mFt-tal szemben.

Létesítményeink felújítása két területen folyt (és folyik). A D Csarnok Karunkhoz tartozó részét a K épületi félüzemből átköltöző berendezések fogadására alkalmassá tettük; terveink szerint az átköltözés még az idén befejeződik. A Ch épületben befejeződött az alagsori munkák első üteme és a főlépcsőház felújítása. A munka az épület több részében jelenleg is folyik, és az ősszel induló projektekkel fejeződik be – melyekkel a metróépítéssel kapcsolatos kártérítés teljes összege elfogy.

Villamosmérnöki és Informatikai Kar (Dr. Vajta László dékán)

Oktatási tevékenység: *Idézet a 2012 évi beszámolóból: Tervezett intézkedések: BSc és Msc tantervek elkészítése, tehetséggondozó tantárgy rendszer beindítása, szülőkkel való kapcsolattartás módszertani fejlesztése, vállalati HR szakemberek tájékoztató fórumának megszervezése*

Elkészítettük és megvitattuk a tanterv reform megcélzott kereteit, ami előírányozta a tantárgyak és szakirányok számának radikális csökkentését, a hallgatói önálló munka számára biztosított órarendi keretek növelését, és a felszabaduló kapacitásokra épülő tehetséggondozás bevezetését.

Ezt követően a kar közvéleménye elé tártuk a villamosmérnöki és a műszaki informatika alapképzéssel kapcsolatos részletes terveket. A kollegák visszajelzéseit figyelembe véve elkészítettük, és kari tanácsi határozatban rögzítettük a 2014 ősztől induló alapképzések tantervi hálóját.

Továbbfejlesztettük a Demola labort, több projektet indítottunk nagyobb hallgatói csoportok számára. Intenzív bilaterális programokat indítottunk az idegennyelvű képzések erősítésére.

Tervezett intézkedés: Legfontosabb feladat 2014 szeptemberében az új oktatási rendszer beindítása, a tehetséggondozási rendszerrel, és az évisméltés rendszerével együtt.

Kutatási tevékenység: *Idézet a 2012 évi beszámolóból: Tervezett intézkedések: Kari pályázati hálózat fejlesztése, intenzív felkészülés a Horizont 2020-ra, részvétel a nagy állami EU projektek szakmai mentésében, ipar-kar kutatási centrumok számának növelése, KKV fejlesztések kari támogatása, szellemi tulajdon menedzsment rendszer továbbfejlesztése, a felsőoktatási adatbázis üzemeltetése*

A „hagyományos” tevékenységek mellett a kar sikeresen szerepel a konvergencia régió egyetemeivel együttműködve a TÁMOP 4.2.2./C pályázatokban (cca. 1Mrd Ft), a KMOP különböző pályázatokban, amelyek már az Ipari Campus laborok előkészítését szolgálják (pl. Siemens, GE) (750Mft), a GOP pályázatokban a konvergencia régióban (1.6Mrd Ft). Ezen pályázatok egy része kari kezdeményezéssel és koordinációban valósul meg.

A kar társadalmi kapcsolatai is bővültek. Szakértőink részt vesznek a KMR intelligens szakosodási programja kialakításában, az NGM Innovációs Tanácsadó Testületének, a Parlament Innovációs Eseti Bizottságának a munkájában. Jelentős előrelépést tettünk a szellemi termékeink hasznosításában – a karunk spinn-offjai számos díjat, és jelentős tőkebefektetést nyertek el. Egyre növekvő szerepe van az ICT-Labs tevékenységének, amit kari kezelésbe vettünk.

Tervezett intézkedés: pályázatok és technológia transzfer kari fejlesztése, a Horizon 2020 elő-pályázatainak kidolgozása, az Ipari Campus VIK részvételének, a nemzetközi kutatóintézeti hálózat lehetőségeinek fejlesztése. Az advanced manufacturing téma kari vonatkozásainak erősítése.

Kari szervezet: *Idézet a 2012 évi beszámolóból: Tervezett intézkedések: 2012-ben fontos, hogy kari konszenzusra épülő tudásközpont struktúrát hozzunk létre. Tovább kell fejleszteni (és egyszerűsíteni) a bizottsági struktúránkat, tovább kell lépni az elektronikus dokumentumkezelésben, és a kari adminisztráció egyszerűsítésében. Módosítani kell a kari költségvetés készítésének mechanizmusát, és fokozni kell a kiválóság megítélésében fontos szempontok költségvetési elismerését, csökkentve a hallgató/kredit súlyát, és ezen keresztül az oktatás szétaprózódásának készítését.*

Elkészült a V1 oktatói szárny felújítása, a tanszékek költözése befejeződött. Szakfelelősöket választott a kari tanács, a tantervek kidolgozására eseti bizottságokat hoztunk létre. Befejeztük a diplomaterv portál fejlesztését, de a dokumentumkezelésben nem léptünk előre. Intenzíven dolgozunk a kari költségvetés átalakításán, a munka még nem fejeződött be, először 2014-ben tervezzük alkalmazni. A tudásközpont struktúra és feladatkör tisztázódott, de az optimális elrendeződés megalkotása az Ipari Campus program sikerétől függ. Elkészült ugyan a kar új SzMSz-e, de emiatt ebben még változások lesznek.

A kart rosszul érintette a nyugdíjazással kapcsolatos változás. Sok docensünket veszítettük el, mert a 65 év feletti félállás lehetőség nem versenyképes a nyugdíjjal. Ugyancsak gond a doktoranduszok számának csökkenése.

Tervezett intézkedések: Humánpolitikai szabályzat módosítása, új költségvetés bevezetése, doktoranduszi minimálbér, IKT kiemelt terület működtetése, a VIK erősítése az energetika és a járműelektronika, az intelligens közlekedés területén.

Közlekedésmérnöki Kar (Dr. Varga István dékán)

Struktúra: A Karon az elmúlt évben nagyszabású strukturális átalakítás zajlott le. A Kari Tanács október 18-i ülésén, majd a Szenátus november 26-án megszavazta, hogy a korábbi 10 tanszékből 6 tanszéket alakítsunk ki. Az Anyagmozgatási és Logisztikai Rendszerek Tanszék a korábbi Építőgépek, Anyagmozgatógépek és Üzemi Logisztika Tanszékből és a Közlekedésüzemi Tanszék logisztikai részéből, a Járműelemek és Jármű-szerkezetanalízis Tanszék a Járműelemek és Hajtások és a Járműváz- és Könnyűszerkezetek Tanszékek összeolvasztásával alakul ki, míg a Gépjárművek és Járműgyártás Tanszék a Gépjárművek és a Járműgyártás és -javítás Tanszékek egyesülésével jön létre. A Közlekedésautomatikai Tanszék megtartja eredeti formáját, csupán új nevet kap Közlekedés- és Járműirányítási Tanszékként. A Vasúti Járművek, Repülőgépek és Hajók Tanszékben a Vasúti Járművek és Járműrendszeranalízis és a Repülőgépek és Hajók Tanszékek egyesülnek, míg a Közlekedésüzemi és Közlekedésgazdasági Tanszéken a Közlekedésüzemi Tanszék közlekedési folyamatok részéből és a Közlekedésgazdasági Tanszékből alakult.

Ezekről az átalakításokról mindenképpen azt várom, hogy ezek a nagyobb szervezeti egységek sokkal önállóbbak lesznek, és nagyobb lesz a bevételszerző képességük. Ez az egyik legfontosabb dolog. A másik, hogy egyenletesebbek legyenek az oktatási terhelések. Az eddigi tíz tanszéknek egyenletlen volt az oktatási teljesítménye, 5-15% között változott. Úgy tűnik, ez is sikerült, tehát a hat új tanszék között jobban megoszlik majd az oktatási teljesítmény. A harmadik pozitív változás, hogy teljesítjük a 10/5/1-es szabályt valamennyi tanszéken.

Minden tanszéken vezető és helyettes is ki lett nevezve. Ezáltal biztosítva, hogy mindig legyen elérhető felelős vezető, másrészt szélesedik a későbbi potenciális kari vezetők bázisa, azaz a fiatalok először helyettesként „tanulnak be”.

Gazdálkodás: A Karon átalakítottuk a központi támogatás felosztásának a szabályait. Korábban a tanszékek túlnyomó részben az aktuális bérkeretük alapján kapták meg a támogatást. Ez az adott helyzet rögzítését eredményezte, az oktatási és tudományos munka figyelmen kívül hagyásával. Az új elosztási algoritmus teljesítmény alapú, teljesítmény ösztönző lett és már a 2013-as évbe be lett vezetve.

A kari rezsit a korábbi 15%-ról 5%-ra csökkent, ezzel együtt a kar kivonult a bérhány kari szintű megoldásából, hanem azt a tanszékekre hárítja. Ezzel véleményem szerint a jól teljesítőket nem húzzák le a többiek, míg a rosszul teljesítők a bevételszerző tevékenységük ösztönzésére kényszerülnek vagy leépítenek.

Önálló kari cég létrehozását kezdtük el. Várhatóan a cég szeptemberben tudja megkezdeni a tevékenységét.

A területeink kb. 10%-át idén leadjuk, ezzel valamelyest hozzáigazodik a kari méretünk az oktatási teljesítmény illetve hallgató számarányunkhoz, ezzel elősegítve a kari költségvetési csillapítás csökkentését.

Oktatás: Az oktatás felülvizsgálata elkezdődött, de befejezése csak egy év múlva várható. Az elsődleges cél a kari MSc hallgatószám növelése, a diplomák vonzóvá tétele. Ennek szellemében indult meg a felülvizsgálat.

Tudomány: A kari doktori iskolák és tanácsok átalakítás, fiatalítása történt meg. Komoly probléma az utánpótlás, a habilitációk hiánya, ezekre a jövőben próbálunk meg külön figyelmet fordítani.

Természettudományi Kar

(Dr. Pipek János dékán)

Szervezeti kérdések: Az Nftv. és ennek nyomán a BME SzFMR-jének változásaira reagálva megtörtént a TTK SzMSz-ének módosítása, melyben az eljárási rendek és működési szabályok modernizálása és pontosítása a korábbi szabályozás esetenkénti lényeges átalakításával valósult meg.

Humánpolitika: Változások történtek a professzori karban: Dr. Kovács Ilona a Pázmány Péter Katolikus Egyetemre távozott, a 2012-es őszi szemesztertől kezdve Dr. Kertész János és Dr. Tóth Bálint félállásban dolgozik a karon. A kar volt professzora, Dr. Fritz József „professzor emeritus” címet kapott.

2012 nyarán mindhárom intézetünk igazgatói megbízása lejárt. A kiírt pályázatok alapján a Fizikai Intézet igazgatója Dr. Mihály György lett, a Nukleáris Technikai Intézet igazgatója újra Dr. Aszódi Attila. A Matematika Intézet igazgatói posztjára nem érkezett pályázat, ezért ideiglenes jelleggel Dr. Moson Péter kapott megbízást az intézetigazgatói feladat ellátására. 2013. július 1-től Dr. Horváth Miklós látja el a Matematika Intézet igazgatói feladatait. Az Analízis Tanszék –intézetigazgatói megbízása mellett– változatlanul Dr. Horváth Miklós vezeti. 2013 februárjától a kar tudományos és nemzetközi dékánhelyettese (először megbízottként, majd pályázat alapján kinevezettként) Dr. Károlyi György.

Oktatási helyzetkép:

- Az alapképzési szakjainkra jelentkezők száma a Fizika BSc esetében (összes/első helyes, 2009:192/73, 2010:222/61, 2011:291/68, 2012:274/55, 2013:304/73) az utóbbi évek kissé csökkenő tendenciája után, az idén jelentős növekedést mutatott. Ugyanez a jelenség a Matematika BSc esetében (2009:224/51, 2010:259/64, 2011:279/60, 2012:375/64, 2013:307/53) sajnos nem mutatható ki. Ezért alapszakjaink népszerűsítése érdekében további lépéseket kell tennünk.
- Fizikus mesterszakunkon a jelentkezők számában idén sajnos visszaesés figyelhető meg, ennek okát még elemezni kell. Sejthetően azonban, azért is csökkent a jelentkezők száma, mert a 2010-es fizika BSc-s évfolyamból szokatlanul sokan lemorzsolódtak a kezdés óta. Az alkalmazott matematikus mesterszak az idén kísérleti jelleggel két nyelven indul. A szak két specializációját (szakirányát) magyarul, a másik kettőt pedig angolul hirdettük meg. Sajnos a két képzésre jelentkezők összes száma sem haladja meg a tavalyi jelentkezői számot. A tavalyi visszaesés után örvendetes növekedés figyelhető meg a matematikus mesterszak jelentkezési számaiban.
- A kognitív tanulmányok mesterszakot 2013-ban nem indítottuk. Örömmünkre szolgál, hogy a szak régóta kért átszervezése a társadalomtudományi területről a természettudományira időközben megtörtént.
- Kínálat bővítésként és részben gazdasági kiútkeresésként is „Operációkutatás szakirányú továbbképzés” szakot létesítettünk, amelyet 2013. szeptembertől indítunk. Nagyléptékű államközi megállapodás keretében az NTI-ben vietnami hallgatók tanulnak szakirányú továbbképzésen.
- Részt vettünk az MRK kezdeményezésére szervezett országos felsőoktatási szakstruktúra felülvizsgálat természettudományi bizottságának munkájában.
- Matematikus és fizikus doktori iskolánk iránt nagy az érdeklődés. Az idei évben is –ugyanúgy, mint korábban– a BME többi doktori iskolájával való megegyezés alapján, az ott fel nem használt ösztöndíjak egy részét a Matematikus, Fizikus és Kognitív DI-kben hasznosítjuk.
- Átöktetésünk mennyiségében kismértékű csökkenés állt be az egyetemi százalékos részesedésben. A BME-re érkező hallgatók matematika és fizika alaptudásának szintre hozásához a korábban bevezetett nulladik zárthelyi, fizika felmérő, Bevezető matematika és Bevezető fizika tárgyak oktatását folytatjuk, bár az egyetemi költségvetési algoritmus ezt a tevékenységet alig finanszírozza.
- Nagy sikerrel, komoly látogatottsággal működik az alfa.bme.hu weblap, amelyen a középiskolások interaktív módon gyakorolhatnak és felkészülhetnek az itteni felmérésekre.

Költségvetés, kutatások, pályázatok, saját bevétel:

- A TTK költségvetési támogatása a Kutatóegyetemi támogatással együtt a 2012. évi összeg 84%-a (nélküle 78% lenne). Saját bevételünk 2012-ben a 2011-es szint kétharmadára csökkent. A kari összes sajátbevétel értékét 2013-ban a 2012. évi kétharmadára terveztük.
- Egyetemi pályázatok: Az egyetemi pályázatokból a TTK részesedése méretének, kutatói-tudományos potenciáljának megfelelő volt. A „Tehetség gondozó” TÁMOP és „Laborműszer” KMOP pályázatok karra eső kereteit a TTK jól tudta felhasználni a tehetséges fiatalok megtartására, a gyakorlati képzéshez szükséges infrastruktúra fejlesztésére.
- A TTK és az ÉMK rendezte a 2013. évi XXXI. OTDK Fizika, Földtudományok és Matematika szekcióját.

Létesítmények: Befejeződött a H épület VI. emeletének rekonstrukciója, oktatói, doktorandusz szobák, illetve tantermek kialakítása, modernizációja történt meg.

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (Dr. Kövesi János dékán)

2013. június 5-én, a Pedagógus Nap keretében ünnepeltük a GTK megalakulásának 15. évfordulóját. Rendezvényünket megtisztelte és előadást is tartott Kornai János akadémikus.

2012 szeptemberében Karunkra 1307 új hallgató iratkozott be. Közülük 649 fő (49,7%) az alapképzésben, míg 658 fő (50,3%) a mesterképzésben kezdte meg a tanulmányait. Mivel a keresztféléves mesterképzésben 2012 februárjában a Műszaki menedzser mesterszakra 87 a Regionális és környezeti gazdaságtan mesterszakra pedig 18 hallgatót vettünk fel, így az év során felvett összes új hallgatónk (1412 fő) 54%-a a mesterképzésekre került. Ezek a létszámok, a magas felvételi átlagpontszámok, valamint a mesterképzéses hallgatók aránya nemcsak egyetemi, hanem országos szinten is kimagaslóak.

A gazdaságtudományi, a társadalomtudományi és a bölcsészettudományi képzési területeken gyakorlatilag megszűntek az állami ösztöndíjas keretszámok és ezeken a területeken nincs félösztöndíjas keret sem. Ugyanakkor a 2013. évi felvételi eljárás során radikálisan lecsökkentették az üzleti képzési ágon futó két alapszakunk önköltséges felvételi keretszámát is (a Gazdálkodási és menedzsment alapszakon 240-ről 120-ra, a Nemzetközi gazdálkodás alapszakon pedig 240-ről 180-ra), pedig a jóváhagyott kapacitásunkba a régi keretszámok bőségesen belefértek. Ha ezek a tendenciák tartósan fennmaradnak, a GTK nagyon nehéz helyzetbe kerülhet. Ezekre az előre nem látható intézkedésekre válaszként elkészítettük két új üzleti alapszak indítási kérelmét, amelyet a Szenátus támogatott. A tanév során létrehoztuk a BME Tanárképző Központot, felvállaltuk az új osztatlan mérnök- és közgazdász-tanár képzés indítását is.

Több mint félszáz nemzetközi szakmai szervezet és intézményben van szervezeti, illetve egyéni tagságunk, több kolléga az egyes bizottságokban vezető tisztséget is betölt. Hasonló nagyságrendű volt a nemzetközi tudományos együttműködések és projektek száma is. A kar folyamatosan figyeli, rendszeresen készít felmérést nemzetközi és tudományos kapcsolatairól, szakmai, szervezeti tagságáról, projektjeiről, annak jellegéről és eredményeiről, melyeket minden évben a GTK nemzetközi és tudományos kataszterben közzétesz. Az ÉPK és a GTK közötti karközi együttműködés keretében megvalósuló új angol nyelvű „Jövőtudatos településfejlesztés” (Sustainable Urban Development) multidiszciplináris mesterszak létesítése és indítása már folyamatban van. A képzés első vitafórumnak tekinthető a Magyar Tudomány Napja rendezvénysorozat részeként megrendezett ÉPK-GTK „Jövőtudatos településfejlesztés” konferencia, ahol egyetemi, szakmai, oktató és hallgatói vélemények alapján formálódott véglegesre a létesítési dokumentum.

A Kar gazdálkodását továbbra is a kiegyensúlyozottság, átláthatóság és tervezhetőség jellemzi. Kiemelt projektként kezeltük az E. épületben található központi kezelésű nagyelődök teljes körű felújítását és bútorcseréjét, amihez Karunk 26 MFt-tal járult hozzá. A 2012-es költségvetési zárolások Karunkra eső részét (67 MFt) a decentralizált gazdálkodási rendszerünk logikájának megfelelően az egyes szervezeti egységek a költségvetési támogatásuk arányában viselték. Az EÖK-val és az ÉPK-val közösen létrehoztuk a takarékszámra rendszert, amely a kari szervezeti egységek likviditási problémáinak megoldásában segít. A számlán 6 kari szervezeti egységünk is helyezett el betéteket.